

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN**
Lapkiadó Rt.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényes bej. sz. 85. (Dos. No. 934/1938)
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRE** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

A Szovjet diplomáciai tevékenységének súlypontja Litvinov és Majszkij hazahívása következtében a két nyugati angolszász nagyhatalom fővárosából Moszkvába helyeződött át, — állapítja meg a zürichi Neueste Nachrichten című lap. — Londoni diplomáciai körök élénk figyelemmel kísérik Bogomolov orosz nagykövet algiri küldetését. A Rador legújabb jelentései arról adnak hírt, hogy Litvinov helyettes szovjet külügyi nébíztes jelenleg Kairóban, Majszkij helyettes külügyi nébíztes pedig Teheránban tárgyal. A Zora című bolgár lap e tényben a Szovjet középkeleti befolyásának fokozását látja, mely — a bolgár lap szerint — főleg az angolszászok iráni befolyásának ellensúlyozására irányul. Iránban állítólag a szovjet és angol megszálló csapatok között súlyos egyenetlenség támadt, összeütközés is sor került, melynek csak az amerikai rendőrség beavatkozása vetett véget. A tengely hírforrásai is ismertetik azt a jelentést, amely szerint Sztalin nem járult hozzá ahhoz az angolszász ajánlathoz, hogy a közkeleti szövetséges csapatok részt vegyenek a keleti arcvonal küzdelmeiben.

A háború

Sertorius százados, az ismert német katonai szakértő — mint a *Nemzetközi Sajtótudósító* Berlinből jelenti — rámutat arra, hogy Németország már csaknem egy éve defenzív, védelmi háborút folytat. Ezzel kapcsolatban a német katonai szakértő felveti a kérdést: milyen most az általános hadihelyzet, a tíz hónapos német defenzív hadviselés után?

Clausewitz szerint — írja Sertorius — a hadviselés védőező formája önmagában erősebb, mint a támadó hadviselés, mivel alkalmas arra, hogy „kedvezőbb erőviszonyokat teremtsen, amelyek alapján azután adott időpontban a háború eldöntésére ismét támadásba lehet átmenni”. Németország 1942 őszén óta egészen a tudomány tapasztalatai elv szerint folytatja a harcot. Az ellenfél több katonát küldhet a csatákra, mint Németország és szövetségesei és — legalább is pillanatnyilag — nagyobb teljesítménnyel rendelkeznek a hadianyaggyártás terén is mennyiségi szempontból. Ezzel szemben Németország jobb katonákkal, jobb hadvezetéssel és értékebb hadianyaggal rendelkezik, — hangoztatja a német katonai szakíró. — Természetesen a jól értelmezett defenzív hadszázhoz tartozik az is, hogy feladatát nem csupán az ellenség rendszeres gyengítésében látja, mert mit érne ez ezzel, ha az ellenségnek mégis sikerülne a védők egyik vagy másik fontos bástyáján megvetnie lábát? A helyes defenzív hadszáz magában foglalja azoknak a pozícióknak megtartását is, amelyekre a védelemnek szüksége van. Ha ebből a szempontból nézzük a legutóbbi tíz hónap fejleményeit és a pillanatnyi helyzetet, a következő megállapításra juthatunk: az európai vár minden valóban fontos védelmi pozíciója szilárdan. Németország és szövetségesei kezében van, — írja Sertorius. A továbbiakban édesen világítja meg a német katonai hírmagyarázó a tengely-résztől elvesztett területek jelentőségét.

Észak-Afrika és Szicília csupán előretolt erődök voltak, kétszeres veszélynek kitett helyen az ellenség nagy tengeri fölénye miatt. Elvesztésük fájdalmas és semmiképpen nem döntő jelentőségű. — hangoztatja Sertorius. — Ugyanez vonatkozik a Don és a Kaukáz-

A szövetségesek elismerték az algiri francia bizottságot

Anglia biztosítékokat nyújt Spanyolországának — A római spanyol nagykövet Jordana külügyminiszterrel tanácskozott

Litvinov Kairóban, Majszkij Teheránban tárgyal

Török lapvélemény: „Olyan békét kell teremteni, amely valóban kielégíti majd minden nép igényeit és nem hagy fenn elégedetlenséget egyik népnél sem”, — írja az Ulus

Orelltól délnyugatra és nyugatra súlyos veszteségeket okoztak az oroszoknak

zus vidékére is, amelyeket csupán az összehasonlíthatatlanul fontosabb doneci és ukránjai német pozíciók előterének lehet tekinteni. A német véderő továbbra is birtokában van azoknak a területeknek, amelyekre a birodalomnak és szövetségeseinek fegyverkezési képességük további emelésére és kiegészítésére szükségük van. Ezzel a két feladat közül, amelyet Clausewitz a defenzív hadszáz céljának tart az egyiket, a létfonosságú birtokállomány megtartását teljesítették.

A német hadviselés — Sertorius megítélése szerint — jelentős mértékben megfelelt a másik feladatnak is: az ellenség gyengítésének, a kedvezőbb erőviszonyok megteremtésének. Különösen keleten valósult meg ez a cél, ahol a nagy nyári csata a felette módszeres német taktika következtében hatalmas aranyu elhasználódási csatává fejlődött.

Különösen nagyra mondja Sertorius a Szovjet hadianyag-vesztését és annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy az orosz hadiipar a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudja e veszteséget pótolni. Az orosz veszteségekkel alig hasonlítható össze az angolszász hatalmak ember- és hadianyagvesztése, amelyet Észak-Afrikában és Sziciliában elszenvedtek, de ezek is magasak, főleg a hajótervesztés, — hangoztatja fejtegetése végén a német katonai szakíró.

Algír

A puebeci értekezlet politikai tanácskozásainak egyik fontos részletkérdése volt az olasz kérdés, az angolszász-szovjet viszony és a háború utáni európai tervek mellett az algiri francia felszabadítási bizottság elismerésének ügye is. Londoni jelentések szerint az algiri bizottság elismerését a Szovjet is sürgette és ennek jeléül tekinthető, hogy Bogomolov szovjet nagykövetet, aki ed-

dig a londoni emigráns kormányoknál képviselte a moszkvai kormányt, már a legközelebbi napokban Algírba küldik. Bogomolov valószínűleg hosszabb ideig marad Algírban s ebből az Exchange Telegraph című angol lap — a Rador berni értesítése szerint — arra következtet, hogy Moszkva jó kapcsolatokra törekszik az algiri felszabadítási bizottsággal.

A németek megszállta francia területek sajtója természetesen nem nézi jó szemmel Moszkva és Algír közeledését. A Rador hírigyűnkség párizsi DNB-tudósítás nyomán francia lapszemlét ismeret, melyben a többi között ily állásfoglalások olvashatók:

Le Matin: „A szovjet nagykövet hivatalosan azért megy Algírba, hogy Giraud és De Gaulle tábornokokkal tanácskozzék, valójában azonban az a rendeltetése, hogy helyettesítse őket.”

Le Cri du peuple: Egy „kis Litvinov” vezérése alatt Algír mindenestre jobb kezében van — jegyzi meg gúnyosan a francia lap. — „Nem mulik el nap a nélkül, hogy ne szolgálta újabb bizonyítékot arra vonatkozóan, hogyan bolsevizálnak egyes szerencsétlen országokat. Az algiri kaszinóban egy egyetemi tanár vezetésével kommunista bizottság ülészik. Ezenfelül hatvan tagú szovjet küldöttség érkezését várják Algírban.”

Az *Aujourd'hui* című francia lap Bogomolov algiri küldetésében annak bizonyítékát látja, hogy „Sztalin fokozni szándékozik Észak-Afrika bolsevizálását is.”

A Rador hírigyűnkség lapzartakor érkezett jelentése a német távirati iroda amszterdami értesítése nyomán arról ad hírt, hogy a szövetségesek elismerték az algiri francia felszabadítási Bizottságot. A Szovjetunió, Anglia, az Egye-

sült Államok és Brazília kormánya már hivatalosan is közölte erre vonatkozó határozatát.

Ankara

Török részről már több ízben hangzott el figyelemreméltó megjegyzések a háború utáni tervekre vonatkozóan. Törökország, mint a háború kivül álló hatalom, a háború utáni kérdések taglalásának bizonyos szabadságot enged sajtójában s ezeket a fejtegetéseket mindkét hadviselő fél sajtója élénk érdeklődéssel kíséri.

Ataj török képviselő, az ankarai kormányhoz közelálló *Ulus* című lap főszereplője a megköthető béke feltételeiről a többi között a következőket írja: „Az első világháború után huszonegy évvel ezelőtt kirobbant a második világ-háború. Ez a tény önmagáért beszél és azt bizonyítja, hogy olyan békét kell teremteni, amely valóban kielégíti majd minden nép igényeit és nem hagy fenn elégedetlenséget egyik népnél sem. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a második világháború éppen az elégedetlenséget robbantotta ki, amelyet az első világháború utáni rendezés támasztott. Tény és való, hogy a népek számára a boldogságot és a biztos jövőt legjobban az olyan rendszer biztosítja, amely megőrvi az egyéni jogokat és szabadságokat és amely nem tesz különbséget fajok és vallások között. Dráma folyik a szemeink előtt s ha ez a dráma véget ér, a népek oly légkörben akarnak majd élni, amely kizárja egy harmadik világ-háború kirobbanásának lehetőségét. A mostani háború után minden nemzetenek meg kell adni a jogot és lehetőséget, hogy saját javáért úgy éljen és úgy rendezkedjen be, ahogyan azt a legcélszerűbbnek látja. Csakis így lehet tartós békét biztosítani.”

(—r)

A politikai arcvonal

Az algiri felszabadítási bizottság elismerése

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda, a DNB, jelenti, hogy az algiri francia disszidens bizottságot eddig a Szovjetunió, Anglia, az Egyesült Államok és Brazília ismerték el.

Amszterdam (DNB) A Reuter hírigyűnkség értesítése szerint a délamerikai Bolívia kormánya is elismerte az algiri francia disszidens bizottságot.

A VOLT JUGOSZLAV KIRALY ÉS AZ EMIGRÁNS KORMÁNY KAIRÓBA KÖLTOZIK

Lisszabon. (Rador). A Stefani olasz hírigyűnkség jelenti: Londonból származó értesülés szerint: Péter jugoszláv király hamarosan Kairóba utazik

Vele megy Kairóba a Purics elnökletével a menekülő jugoszláv emigráns kormány is.

A JUGOSZLAV EMIGRÁNS KORMÁNY ELLENZÉKE

Stoc holm. (Rador). A Stefani iroda jelenti: A londoni Daily Herald című lap azt írja, hogy az emigráns jugoszláv

Angol biztosítékok Spanyolországának

Madrid. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A Franco tábornok, spanyol államfő és Sir Samuel Hoare madridi angol nagykövet között lefolyt megbeszélésekről a spanyol közoktatásügyi minisztérium helyettes jtkára által kiadott közlemény megállapítja, hogy a találkozó szívélyes légkörben folyt le. A találkozó eredményéről két érdekes részletet közölnek: Nagybritannia biz-

kormány volt tagjai az új kormánnya szemben ellenséges hangú nyilatkozat kiadására készülnek. A készülő nyilatkozatban a kormányban helyet foglaló Puricst, Rasicst és Milosevicst „a háború előtti jugoszláv dikátura szomorú emlékt napjaiban levitézett személyeknek” nevezik.

tosítékokat nyújtott a spanyol felszabadító, a spanyol gyarmatok és a spanyol védelmség függetlenségének és integritásának tiszteltben tartására. A másik arról szól, hogy semmiféle fenyegetés nem fog fenn az elítélletekre és merrev magatartásra nézve, amely — amin egyes külföldi lapok beszámolóikban közöltek — alkalmas arra, hogy a kormány cselekvési szabadságát gátolja.

A szövetségesek Olaszországra vonatkozó megállapodásai és a Szovjet balkáni érdekei

Genf. (Radór). A német távirati iroda newyorki értesítés alapján közli, hogy Sztalin részt kíván venni az Olaszországra vonatkozó megállapodásokban. E megállapodásoknak — mint a jelentés mondja — kibátása lehet a „Szovjet balkáni érdekeire”.

Az United States News című lap, amelynek nyomán a német távirati iroda a jelentést továbbítja, megjegyzi, hogy Sztalin nem elégszik meg azval, hogy „informálják” London és Washington elhatározásáról Olaszország irányában, hanem azt akarja, hogy hozzájárulását kikérjék.

„TITKOS TERVEK”

OLASZORSZÁGRA VONATKOZÓAN

Genf. (Radór). A német távirati iroda jelenti: Az American Mercury című észak-amerikai folyóiratban Kingsbury-Smith, az egyik legjobban értesült washingtoni újságíró cikket ír az Egyesült Államok kormányának titkos terveiről Olaszországgal szemben.

E titkos tervek értelmében Olaszországnak kicsiny és szegény államnak kell lennie, amely elsősorban az idegenforgalomból él. Itálának kell mondania a nagy gyarmatbirtokkal rendelkező új római birodalom eszméjéről. A szövetségesek katonai és polgári közigazgatása a háború befejezése után másfél esztendőig ellenőrzés alatt tartja Olaszországot — írja az amerikai folyóirat.

Kingsbury-Smith a továbblatokban azt írja, hogy az Egyesült Államok az egyesült nemzetekkel szemben vállalt kötelezettsége értelmében külön fegyverszüneti megállapodást nem köthet. Az olasz haderő fegyverletétele után — folytatódik a cikk — a titkos terveknek megfelelően az amerikai kormány felelősségre vonja az összes olasz vezetőket, beleértve az uralkodót is. Az olasz katonaság lefegyverzése után Itália esetleg megtarthatja az 1861. évi határokat, Triest felé azonban némi határkiigazítás fog történni.

Libának olasz fennhatóság alatt való gyarmatosításáról is kell mondania az olaszoknak; a buza-önellátás gondolatát is el kell ejteniük, míg a nehézipar csupán luksusz-gépkocsik, luksusz-hajók és külön-

leges motoros járművek készítésére szorítkozhatik. A szőlő- és tejfeldolgozó iparban nem vezetnek be korlátozást.

„Szükség esetén” — fejeződik be a cikk — az olaszok ásványolaj-termékeket, gypapot, gumit, vasat és cinket kapnak a szövetségesektől. Amennyiben nem állana módjában a szállításokat készpénzben ki-

Az új német belügyminiszter átvette hivatalát

Berlin. (Radór). Himmler Heinrich, az új német belügyminiszter csütörtökön átvette hivatalát. A minisztérium nagytermében Stuckart belügyi államtitkár fogadta és üdvözölte Himmlert, majd bemutatta neki a tisztviselőket. Himmler valamennyi tisztviselőnek külön-külön megszorította a kezét, majd beszédben szölt munkatársai felelősségéről és kötelességéről.

Ezt megelőzően Frick dr., a cseh-morva védőnkéség új védőke bucsuzott a belügyminisztérium személyzetétől. Beszédében megemlékezett a tisztviselők hűséges munkásságáról s annak a reményének adott kifejezést, hogy a minisztérium személyzete a jövőben ugyanilyen hittel fog dolgozni Hitlerért és Németországot.

SVÉD BIZOTTSÁG TANULMÁNYOZZA A FINN LÉLEGHÁRITÁST

Helsinki. A finn fővárosba négytagú svéd bizottság érkezett, hogy a finnországi légvédelmi berendezéseket és a légvéde-

Spanyolország olaszországi nagykövete Jordana külügyminiszterrel tanácskozt

Madrid. (Radór). Raimundo Fernandez Cuesta kvirináli spanyol nagykövete San Sebastianba érkezett s ott Jordana gróf, spanyol külügyminiszterrel tanácskozt.

TÜRÖKORSZÁG KIMÉLYITI KAPCSOLATAIT KANADÁVAL

Isztanbul. A német távirati iroda jelenti: A török kormány diplomáciai külképviseletet szándékozik létesíteni Kanadában. A külképviselet vezetésével valószínűleg a washingtoni török nagykövetség egyik ismert főtisztviselőjét bizzák meg.

egyenlítani, úgy bevezetik a „jutalmi rendszert a buza nem termelésére”.

SZABADLABRA HELYEZETT ELITÉLTÉK

Róma. (Radór). Az 1930. évben lefolytatott, úgynevezett „intellektuális pere” elítélteit, Ernesto Rossi tanárt, Riccardo Bauer, Vincenzo Calace mérnököt, Dino Robertot és Enrico Giussanit szabadlabrára helyezték.

lemre vonatkozó intézkedéseket tanulmányozza.

Helsinki. (Europress). A finn fővárosban megcáfolták a londoni Daily Mail című lapnak Stockholmból keltezt jelentését, amely szerint Vuovi finn szakszervezeti vezető politikai küldetésben a svéd fővárosba megy.

Az ügygel kapcsolatban helsinki hivatalos körök a svéd sajtó képviselőinek a következőket hozták tudomására:

A Daily Mail-ben megjelent hírral összefüggésben, amely szerint Vuovi finn szakszervezeti vezető Stockholmba utazott, a finn tájékoztató iroda megvizsgálta az ügyet és megállapította, hogy Vuovi néhány napi tartózkodásra tényleg a svéd fővárosba ment. Valószínű, hogy Vuovi Stockholmban Derkin angol szakszervezeti vezetővel találkozik. A finn hatóságok hangsúlyozzák, hogy Vuovi semmiféle politikai megbízást nem kapott. A Daily Mail értesülése a képzület szüleménye.

LITVINOV KAIRÓBAN

Szófia. (Radór). A Stefani olasz hírügynökség jelenti: A Zora című bolgár lap ankarai tudósítója arról ad hírt, hogy Litvinov Kairóba érkezett és Nahaş pasa egyiptomi miniszterelnökkel tanácskozt.

Más részről közlik, hogy Majszkij Teheránban tartózkodik és El Marad iráni külügyminiszterrel hosszasan tanácskozt.

A Zora megjegyzi, hogy ezek a megbeszélések is bizonyítják a Szovjet növekvő érdeklődését a középkeleti problémák iránt.

A BOLGÁR KIRÁLY EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTA VÁLTOZATLANUL KOMOLY. (Szófia). A bolgár távirati iroda újabb hivatalos közleményt ismert a bolgár király egészségi állapotáról. E szerint a király állapota változatlanul komoly. Az uralkodó kezelőorvosai azon fáradoznak, hogy állapotát megjavítsák.

HITLER ADOMÁNYA A HERCEGOVINAI ELESETTEK HOZZATARTOZÓINAK. (Zágráb). A hercegovinai Mosztáriban nagy ünnepség keretében adták át a Hitler Adol német birodalmi vezér és kancellár adományozta okleveleket azoknak a családoknak, akiknek hozzátartozói hősi halált haltak a keleti harcokban.

EJTŐERNYŐSÖK LETARTOZTATÁSA ÉSZAK-OLASZORSZÁGBAN. (Como). A „Gazzetta Ticinese” olaszországi értesülések alapján jelenti, hogy a legutóbbi brit légi támadások alkalmából Como tartományban nagyobb számú ejtőernyős ugrott ki a brit repülőgépekből, köztük asszonyok is. Valamennyi ejtőernyős olasz alátvaló volt. Szombaton reggel egy letartóztatott ejtőernyősökkel megrakott autóbusz és egy autó haladt át Como utcáin. Dél felé még további két ejtőernyős paróztatott le. Az ejtőernyősöknel robbanóanyagot és a Como tartományra szóló hamisított élelmiszerjegyeket találtak.

MUSSOLINI MŰVEIT KILTILTOTTAK AZ OLASZ ISKOLÁKBÓL. (Róma). A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Az olasz közoktatásügyi miniszter megtiltotta Mussolini műveinek felhasználását az olasz iskolákban. Leonardo Severi olasz közoktatásügyi miniszter a Giornale d'Italia számára adott nyilatkozatban kijelentette, hogy nem lesa alapvető iskolareform Olaszországban. Az 1923. évi iskolai szabályzatot csupán néhány kisebb változtatás történik. A közoktatás forradalmi megváltoztatása egyrészt szükségtelen, másrészt a háború alatt keresztülvihetetlen — mondta a miniszter.

ARVIZ INDIÁBAN. (Genf.) Londonból újabb részletek érkeztek az indiai árvízről. Az Irish Press című lap írja, hogy a Khari folyó három helyen áttörtte a gátat. Az árvíz következtében életüket veszített személyek számát még hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani — írja a lap — de mindenesetre túl van a tízezeren. Egyedül Isingar város hétezer lakójából meggyezésen haltak meg. (DNB.)

TOSCANINIRÓL UTCÁT AKARNAK ELNEVEZNI PARMÁBAN. (Berlin). Parma városvezetésének az a határozata, hogy Arturo Toscaniniról, az ismert karnagyról ismét utcát neveznek el a városban, az olasz közvéleményben élénk méltatlankodást keltett. A Tribuna című olasz lap több olvasójának tiltakozó levelét közli, melyek rámutatnak arra, hogy Toscanini a háború alatt az ellenség oldalára állt és együttműködött az amerikai hatóságokkal. (Radór)

VITO MUSSOLINI HATÓSÁGI ÖRIZET ALATT. (Róma.) Egy semleges lap azt írta, hogy Vito Mussolinit, a fasiszta pártlap volt főszerkesztőjét a rendszerváltozás beállakor agyonlőtték; egy másik hír szerint hadbírótság elé állították, amely halálra ítélte őt és az ítéletet már végre is hajtották. Hivatalos olasz körök szerint mindkét hír valótlán. Vito Mussolini él, egészséges, semmi baja nincsen és jelenleg Milanó közelében egy helységben tartózkodik, hatósági őrizet alatt.

Jelentéseink a harcterekről

Ujabb német elhárító eredmény a miuszi arcvonalszakaszon

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctereken a német csapatok a Miuszszakaszon újabb elhárító eredményt értek el. Erős német harcú csoport a támadó ellenséget oldalba támadta, nagy veszteségekkel visszavetette és foglyokat és zsákmányt hozott be.

Izjumnál különböző arcvonal-szakaszon visszautasították a szovjet csapatok támadását és ellenséges betöréseket ellenőrzésekkel megszüntettek.

Charkov harci körzetében a bolsevisták tüzéségi előkészítés után, a várostól délre és nyugatra páncélosokkal és esztárepülőekkel támadtak. Eredményes elhárító harcokban ezeket a támadásokat a bolsevisták nagy veszteségek mellett visszautasították. A bolsevisták a harcokban 100-nál több páncélost veszítettek.

Oreltől dényugatra és nyugatra a Szovjet tegnap megkezdte a váró támadást. A rendkívül erős légiőro harcbevételére nem sikerült a szándékolt átütést kikényszeríteni. A szovjet csapatok súlyos ember- és anyagvesztéseket szenvedtek.

A tegnapi harcok folyamán a bolsevisták összesen 213 páncélost veszítettek.

A magas északon német vadászgépek és romboló gépek visszaverték az ellenségnek egy német hajókaraván ellen intézett légi támadásait és saját veszteség nélkül 50 támadó szovjet repülőgépet közül 26 repülőgépet megsemmisítettek. Ezzel a győzelemmel a Roth vezérőrnagy vezetés alatt működő repülő-közelékek az óceáni és a Jeges-tengeri arcvonalon az utánpótlás biztosítása közben újabb sikereket értek el.

A Finn-tengerbőlben a haditenge-

részet kis járművei, amelyek hónapok óta biztosító és őrszolgálatot teljesítenek, az egyik támadó bolsevista bombakötelékből 3 repülőgépet leltek.

Gyors német harci repülőgépek Szicília keleti partvidékén jó eredménnyel bombázzák ellenséges szállítóhajókat, partszállási naszádokat és utánpótlási raktárokat. Dél-Olaszország fölött német légvédelmi erők tegnap 6 ellen-

Német harcúrepülőök Catania kikötőjét bombázták

Róma. (Radór). Az 1189-ik olasz hadijelentés:

Német harci repülőgépek Catania kikötőjét bombázták és felitálatot értek el egy közepes tonnatartalmu teherhajón.

Olasz tengerajattjárók Szicília partjai mentén két ellenséges gyorsnaszádot elsüllyesztettek.

Angol-szovjet összelüzést jelentenek Isztanbulból

Isztanbul. (Radór). A Stefani olasz hírszolgálati iroda jelenti: Iránból érkezett hírek arról számolnak be, hogy az angol és szovjet megszálló csapatok között súlyos egyenetlenség tört ki. Erindzsán város közelében véres összetűzésre került sor, amelyben a két félnek négy száz halottja volt. Az összetűzésnek az amerikai rendőrség közbe lépése vetett véget.

Más hírek szerint Iránban növekvőben vannak a szabotázs-cselekmények. Így egy, a szovjet csapatok részére hadianyagot

szállításra szolgáló vonat a híd felcser-

szállításra szolgáló vonat a híd felcserbontása következtében elpusztult. A híd éppen abban a pillanatban robbant fel, amikor a vonat áthaladt rajta. A merénylet a kurd törzsek műve.

ELESETT SZOVJET TABORNOK

Stockholm. (Radór). A német távirati iroda jelenti: A szovjet hadügyi népbizottság közölte, hogy az izjumi harcokban elesett Volok, a szovjet páncélos haderő egyik tábornoka.

URANIA film-színház Arad Kellemes hívös terem. Tel.: 12-32

Ma bemutató. A humor és a kaland csúcsa. Erminio Macario világhírű komikusnak könnyekig kacagató bőhozata

Macario csavargó

2 órai barszög nevetés. ONC hirdó.

A francia összeomlás okai

A francia összeomlásról már több írás látott napvilágot, számos író vagy beavatott politikus tollából. Ezek tapasztalataik és különböző meglátásuk szemszögéből különbözőképpen állapítják meg az összeomlás okait. Fabre Luce könyve a romantikus történetírás hagyományain épül. Rendkívül őszinte Carco. Maurois a beavatott, aki ismerve a kialakulások minden mozzanatát, valóságos chronique scandaleuse-zel szolgál, a rokokó korszak királyi szeretőinek uralmát idézve, csak a közelmúlt Pompadourjai és Ninonjai a vezérlő politikusoknak voltak kedvesei és őket sanyargatták becsúgyó beavatkozásaikkal még a végveszedelem utolsó óráiban is. Érdekes azonban, hogy a történetírók vagy felfőtérőítők minden jóértesültsége ellenére is egy regény vetett igazságot a katasztrófa okaira, ismét bizonyosságot szolgáltatva arról, hogy a dolgok legmélyebb értelmét és a legmesszebb okokat minden tárgyi jóértesültség ellenére is csak a látnoki, költői ösztön tudja megmagyarázni.

„A hadireplőr” címe e könyvnek, szerzője pedig Antoine de Saint Exupery, aki midőn a legteljesebb valóságot adta, ugyanakkor a mai kor háborús irodalmának egyik legnagyobb remekművét alkotta meg. Ez a könyv napló, önvizsgálat, tudósítás, beszámoló, de ugyanakkor a legtisztább irodalom is. Olyan mű, amely a háborús osztályozáson túlmenően, klasszikus érték, ugyanúgy, mint ahogy az maradt a nagy irodalom számára Stendhal regénye a „Le Rouge et le Noir”. A lélektani regény megalapítójának késői követője ebben a regényben a francia lelket tárja elénk és ugyanakkor segítségére van a francia írásművészet hagyománya, és az örökös képesség, amely a legvégsőbb finomsággal és érzékenységgel felboncolja és elénk tárja az emberi lélek leglehetősebb rejtélyeit. Ennek a módszernek csak természetesen következménye az őszinteség. Így olyan könyvet kaptunk, amelyben nincs semmi frázis, nincs semmi gloria, csak a legtisztább igazság, amelyet a szerző nem restel elénk tárni, még ha olyan keserű is.

A szerző mindenekelőtt beismeri, hogy ezt a háborút a franciák nem nyerték meg. Ez a felismerés uralkodott azonnal a franciákban, így azonnal uralkodó lett az a belátás is, hogy ebben a háborúban minden érteleme a hősiességnek. Mindenki, aki a francia háborús napokról írt, azonnal észrevette, hogy a bevont katonák nem érezték magukat. A katonák valahogy szavak nélkül érezhették azt, hogy a háborút elvesztették, mielőtt megkezdtek volna. A tények valóban azonban pontosan megfeleltek ennek a sejtítésnek. Ebben a háborúban ki volt zárva a lehetősége annak, hogy a győngyök fél ügyességgel legyőzhesse az erősebbet. Ezt a háborút ugyanis a gép vívta. Már pedig győngyökből gép sohasem győzhet le erősebb gépezetet, Dávid és Góliát történetét nem lehet gépekkel megismételni.

Lássuk most a francia lelkületet a morális gépekkel szemben! Ime egy kis párhuzam: „Három hét leforgása alatt huszonhárom repülő-osztály közül tizenhét vesztettünk. Elfogytunk mint a gyertyaszál. Tegnap azt mondtam Gavaille hadnagynak, — majd meglátjuk a háború után. Erre ő így válaszolt: — Talán csak nem számít arra, kapitány, hogy életben lesz a háború után... de hát ez így van rendjén.”

Igy van rendjén, — ez az a három szó amely a legjobban jellemzi a francia katona lelkiállapotát, a beletörődött bátorságot. Ez pedig bizony talán a legnagyobb virtus, a célban kételkedő férfi bátorsága. Képzelnék el valakit, aki mártírhalált hal azért, ami már ugyis elvesztett. Nincs nagyobb, mint a célban kételkedő férfi bátorsága, aki amikor dobja oda földszatul virágzó életét, amikor már nincsenek körülötte sem illúziók, sem frázisok, sem a dicsőség csalogató délibábja, „Mi vagyunk a zalog a többiekért”, — mondja egy rohamra induló katona, mindennemű lázadás nélkül. Ilyen lehetett a török felhódulástól a jancsárok ocaadásáig akik valamikor messzi keletre, a fatalizmus ködéből támadtak. Nem lehetett másképp. Az ellenség három katonájával szemben egyet állítottunk. Tíz vagy husz repülőgép ellen egy-egy repülőgépet küldünk és Dunquerque óta száz tankkal egyet zergeztünk szembe.”

Igy a könyv szerzője. Valóban ezt a hábo-

rut el kellett vesztetni. De a felszerelés hiányával kapcsolatosan ne feledjük el azt az erőt sem, amely végeredményben a francia lélek förmúlása lett, — a Maginot-vonalat. Szabadjon nekünk is szíriánus közbevetni, hogy talán sohasem kellett volna megépíteni azt a stratégiai remekművet, a Maginot-vonalat. Nagyrészt ebből a hamis biztonságtudatból keletkezett az eltunyulás. A Maginot-vonal kínai fal volt a bátorsággal szemben, de pókhálóknak bizonyult a veszély ellen. Ha a franciák állandóan érezték volna a veszély tudatát, úgy talán esélyesebbé tette volna őket az állandó veszélyről való félelem s nem következett volna el ama szenvedélyes bátorság időszaka, amely

ugyan nagyon emlékeztet Neró arénáinak hőseire, a thermopyeai szorosnak cétalanul is elszánt védőire, de nem menthette meg Franciaországot.

De térjünk vissza a „Pilote de guerre” írójához és hajtsuk meg előtte tiszteletlünk lobogóját. Ez a könyv a kíméletlen őszinteség jegyében íródott és olyan irodalmi magartartás példája, amelyre úgy Franciaországban is, de mindenütt másutt is nagy szükség van. A végzettségű szől ebből az írásból, amely csak a nagy összefüggéseket látja, sohasem kicsinyeskedő, sohasem támadó és nem keres bünbakot. Mi is megjegyezhetjük például ezeket a minden személynékedést visszaütő sorokat: „Mivelhogy köztünk való vagyok, sohasem fogom megtagadni az enyémeket, bármint tegyem is. Mások előtt sohasem fogok ellenük beszélni. Ha van rá lehetőség, védeni fogom

őket. Ha gyalázatot hoznak rám, a gyalázatot bezárom a szívembe és hallgatni fogok. Egy férj nem fog házról-házra járni, hogy maga közölje szomszédaival azt, hogy a felesége becsúszott. Mert felesége tagja az ő családjának. Ellene nem mentheti meg a becsületét.”

Ime, láthatjuk tehát, hogy Saint Exupery könyve nemcsak őszinte, hanem nemes és előkelő és a legmélyrehatóbb emberi erkölcs megszólaltatója, mikor szemünk elé vetíti az emberiség számjegyveses tragédiát. Már pedig ezek a tulajdonságok azok, amelyek egy könyvnek a halhatatlanságát biztosítják. De Franciaország is bizony remélheti egy szebb jövő hajnalhasadását, midőn a legsötétebb balsors napjában olyan írói támadnak, akik a betű hatalmával világítják meg az örök, igaz utat.

Megállapították a kész cipők árát

KÜLÖN ÁRA VAN A GEPPEL, GEPPEL ÉS KÉZZEL, VALAMINT A KEZI MUNKÁVAL KÉSZÜLT LABELLÉNEK — AZ ELADÁSI ÁRAT A TALPBA BELE KELL VÉSNİ

Timișoara-Temesvár. Mint már arról rövidesen megemlékeztünk, az országos ár-kormányzatosság a hivatalos lap augusztus 21-195. számában megjelent 261. számú rendelkezésével új legmagasabb árakat léptetett életbe a belföldi és külföldi bőrből előállított lábbelikre. Az árszabályozó rendelkezés egyrészt különbséget tesz a gépi uton, kézi és gépi uton, valamint csak kézi uton készített cipő ára között s minden egyes csoporton belül más-más árat szab meg a belföldi fekete, illetve színes és a külföldi fekete vagy színes bőrből készült cipőre.

Az árat, amely az egész országra érvényes, a cipőbe bele kell vésnı. Szintén bele kell vésnı a talpba a cipő készítő vállalat elnevezését vagy jegyét, annak megjelölését, hogy milyen uton készült a cipő (géppel, kézzel és géppel, csak kézzel) s végül azt, hogy milyen bőrből állították elő (belföldi, külföldi).

Kicsinyben való vevőnél a vevő a cipő talpába vésejt áron kívül csak az egy-százalékos számlabélyegét és az ötszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket köteles fizetni. Az új árak kicsinyben a következők:

Géppel készült cipő

Belföldi bőrből: Box félcipő gyermekek részére 22—23 számban fekete bőrből 1676 lej, színes bőrből 1780 lej, 24—25 számban 2040—2170 lej, 26—28 számban 2430—2570 lej, fiúk részére 29—31 számban 2740—2890 lej, 32—35 számban 3190—3370 lej, 36—37 számban 3545—3745 lej, 38—39 számban 3730—3940 lej. Sevró félcipő gyermekek részére 22—23 számban fekete bőrből 1660 lej, színes bőrből 1770 lej, 24—25 számban 2020—2145 lej, 26—28 számban 2404—2545 lej, fiúk részére 29—31 számban 2710—2860 lej, 32—35 számban 3155—3300 lej, 36—37 számban 3560—3700 lej, 38—39 számban 3690—3890 lej. Lósevró félcipő gyermekek részére 22—23 számban fekete bőrből 1575 lej, színes bőrből 1660 lej, 24—25 számban 1910—2035 lej, 26—28 számban 2285—2420 lej, fiúk részére 29—31 számban 2580—2725 lej, 32—35 számban 2995—3180 lej, 36—37 számban 3310—3505 lej, 38—39 számban 3490—3695 lej. Box magasszárú cipő gyermekek részére 22—23 számban fekete bőrből 1730 lej, színes bőrből 1850 lej, 24—25 számban 1960—2070 lej, 26—28 számban 2330—2450 lej, fiúk részére 29—31 számban 2650—2790 lej, 32—35 számban 2990—3195 lej, 36—37 számban 3255—3400 lej, 38—39 számban 3540—3690 lej, férfiak részére 40—46 számban 3875—4050 lej. Sevró magasszárú cipő gyermekek részére 22—23 számban fekete bőrből 1740 lej, színes bőrből 1845 lej, 24—25 számban 1810—2060 lej, 26—28 számban 2320—2440 lej, fiúk részére 29—31 számban 2645—2775 lej, 32—35 számban 2980—3120 lej, 36—37 számban 3245—3390 lej, 38—39 számban 3530—3690 lej, férfiak részére 40—46 számban 3865—4040 lej. Lósevró magasszárú cipő gyermekek részére 22—23 számban fekete bőrből 1665 lej, színes bőrből 1770 lej, 24—25 számban 1870—1975 lej, 26—28 számban 2230—2345 lej, fiúk részére 29—31 számban 2545—2665 lej, 32—35 számban 2875—3000 lej, 36—37 számban 3120—3265 lej, 38—39 számban 3395—3515 lej, férfiak részére 40—46 számban 3710—3880 lej. Box magasszárú cipő leánykák és nők részére 32—35 számban 2720—2850 lej, 36—42 számban 3295—3450 lej. Sevró magasszárú cipő leánykák és nők részére 32—35 számban 2720—2845 lej, 36—42 számban 3290—3440 lej. Lósevró magasszárú cipő leánykák és nők részére 32—35 számban 2615—2740 lej, 36—42 számban 3160—3305 lej. Különleges munkásoknak 3920 lej páronként (csak fekete színben készült).

35 számban 2990—3135 lej, 36—42 számban 3620—3795 lej. Sevró magasszárú cipő leánykák és nők részére 32—35 számban 2990—3130 lej, 36—42 számban 3620—3785 lej. Lósevró magasszárú cipő leánykák és nők részére 32—35 számban 2875—3015 lej, 36—42 számban 3475—3635 lej. Különleges munkásoknak 4310 lej páronként.

Kezi munkával készített cipő

Belföldi bőrből: Box félcipő gyermekek részére 22—23 számban fekete bőrből 2178 lej, színes bőrből 2314 lej, 24—25 számban 2650—2820 lej, 26—28 számban 3160—3340 lej, fiúk részére 29—31 számban 3560—3760 lej, 32—35 számban 4145—4380 lej, 36—37 számban 4610—4865 lej, 38—39 számban 4850—5120 lej. Sevró félcipő gyermekek részére 22—23 számban 2160—2300 lej, 24—25 számban 2625—2790 lej, 26—28 számban 3385—3510 lej, fiúk részére 29—31 számban 3525—3720 lej, 32—35 számban 4100—4290 lej, 36—37 számban 4830—4810 lej, 38—39 számban 4795—5055 lej. Lósevró félcipő gyermekek részére 22—23 számban 2050—2160 lej, 24—25 számban 2485—2645 lej, 26—28 számban 2970—3145 lej, fiúk részére 29—31 számban 3355—3545 lej, 32—35 számban 3895—4135 lej, 36—37 számban 4305—4555 lej, 38—39 számban 4535—4805 lej. Box magasszárú cipő gyermekek részére 22—23 számban 2250—2405 lej, 24—25 számban 2550—2690 lej, 26—28 számban 3030—3185 lej, fiúk részére 29—31 számban 3445—3615 lej, 32—35 számban 3885—4065 lej, 36—37 számban 4230—4420 lej, 38—39 számban 4600—4795 lej, férfiak részére 40—46 számban 5040—5265 lej. Sevró magasszárú cipő gyermekek részére 22—23 számban 2260—2400 lej, 24—25 számban 2255—2680 lej, 26—28 számban 3015—3170 lej, fiúk részére 29—31 számban 3440—3610 lej, 32—35 számban 3875—4155 lej, 36—37 számban 4220—4405 lej, 38—39 számban 4590—4795 lej, férfiak részére 40—46 számban 5025—5252 lej. Lósevró magasszárú cipő gyermekek részére 22—23 számban 2165—2300 lej, 24—25 számban 2430—2570 lej, 26—28 számban 2900—3050 lej, fiúk részére 29—31 számban 3310—3465 lej, 32—25 számban 3740—3900 lej, 36—37 számban 4055—4245 lej, 38—39 számban 4415—4610 lej, férfiak részére 40—46 számban 4825—5045 lej. Box magasszárú cipő leánykák és nők részére 32—35 számban 2935—3075 lej, 36—42 számban 3425—3485 lej. Sevró magasszárú cipő leánykák és nők részére 32—35 számban 3335—3700 lej, 36—42 számban 4275—4470 lej. Lósevró magasszárú cipő leánykák és nők részére 32—35 számban 3490—3560 lej, 36—42 számban 4110—4295 lej. Különleges munkásoknak 5096 lej.

Géppel és kézzel készült cipő

Belföldi bőrből: Box félcipő gyermekek részére 22—23 számban fekete bőrből 1843 lej, színes bőrből 1958 lej, 24—25 számban 2244—2387 lej, 26—28 számban 2673—2827 lej, fiúk részére 29—31 számban 3015—3180 lej, 32—35 számban 3510—3705 lej, 36—37 számban 3900—4120 lej, 38—39 számban 4100—4335 lej. Sevró félcipő gyermekek részére 22—23 számban 1525—1945 lej, 24—25 számban 2220—2360 lej, 26—28 számban 2644—2800 lej, fiúk részére 29—31 számban 2980—3145 lej, 32—35 számban 3470—3630 lej, 36—37 számban 3915—4070 lej, 38—39 számban 4060—4280 lej. Lósevró félcipő gyermekek részére 22—23 számban 1735—1825 lej, 24—25 számban 2100—2240 lej, 26—28 számban 2515—2660 lej, fiúk részére 29—31 számban 2840—3000 lej, 32—35 számban 3295—3500 lej, 36—37 számban 3640—3855 lej, 38—39 számban 3840—4065 lej. Box magasszárú cipő gyermekek részére 22—23 számban 1805—2035 lej, 24—25 számban 2155—2275

lej, 26—28 számban 2565—2695 lej, fiúk részére 29—31 számban 2915—3060 lej, 32—35 számban 3290—3440 lej, 36—37 számban 3580—3740 lej, 38—39 számban 3895—4060 lej, férfiak részére 40—46 számban 4265—4455 lej. Sevró magasszárú cipő gyermekek részére 22—23 számban 1915—2030 lej, 24—25 számban 1990—2265 lej, 26—28 számban 2550—2685 lej, fiúk részére 29—31 számban 2910—3055 lej, 32—35 számban 3280—3430 lej, 36—37 számban 3570—3730 lej, 38—39 számban 3885—4060 lej, férfiak részére 40—46 számban 4250—4445 lej. Lósevró magasszárú cipő gyermekek részére 22—23 számban 1830—1945 lej, 24—25 számban 2055—2175 lej, 26—28 számban 2455—2580 lej, fiúk részére 29—31 számban 2800—2930 lej, 32—35 számban 3165—3300 lej, 36—38 számban 3430—3590 lej, 38—39 számban 3735—3900 lej, férfiak részére 40—46 számban 4090—4275 lej. Box magasszárú cipő leánykák és nők részére 32—

Mész
vagontételben olcsón eladó.
„VARNITA”
Peștera-Bolii, Județul Hunedoara

Próbára ítélve

Irtó: DRASKOCZY ILMA
 A bölcsőtől a sírig az élet
 nem is egy arasz, csak egy hüvelyk
 S ahg lélekünk egy-kettőt
 Már elvesztjük a földi hüvelyt,
 S míg tart ez omló-bomló burkony,
 Elbőnladozunk ezer cseles hurkon.

Mert a próbára ítél ember,
 Ké sorsa erre a bolygóra vert,
 Tévelygve s küszködve issza
 Az öröm s ürmekkel tele kehelyt.
 De, szegény, bármily ingó s talmi:
 Szeretni kell, mert meg fog halni,
 Meg fog halni...

— Presan marsall meghalt. (Bucuresti). A moldvai Vaslui megyében lévő schinetzi birtokán pénteken hajnalban négy óraker meghalt Presan marsall. (Rador).

— Spanyol tanulmányi bizottság Brasov-Brassóban. (Saj. tud.) Egy spanyol tanulmányi bizottság, amelynek vezetője Don Corida del Rey, miután több napot töltött Bucurestiben és több más városban, Brasov-Brassóba érkezett. A spanyol bizottság a népjóléti intézményeket és a munkások betegsegélyezési ügyét tanulmányozza.

— Megérkezett Timisoara-Temesvárra a szeptember hónapra szóló cukor kiutalása. Jelenleg már, hogy Timisoara-Temesvár város közlekedési szolgálata megkezdte a szeptemberre szóló cukor szétosztásának előmunkálatait. A közlekedési szolgálathoz már megérkezett a cukor kiutalása, tehát küszöbön áll a szétosztás megkezdése. Keresztlény fogyasztók szeptemberi fejadagja félkiló, a zsidó fogyasztók átvonalazott cukorjegyére pedig 100 gramm cukrot adnak.

— Ne fecseggjétek! Olykor egy szó sok-sok életet ölthet ki.

— Zárolták a kén-készleteket. (Bucuresti). A hivatalos lap augusztus 25-i 198. számában megjelent rendelettel az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság további intézkedésig zárta az ipari vállalatok birtokában lévő összes kén-készleteket. A gyárak a zárolt kén továbbra is felhasználhatják, de nem idegeníthetik el. A zárolás hatálya kiterjed a kereskedelmi cégek birtokában lévő 100 kilogrammnál nagyobb mennyiségekre is. A készletek elidegenítésének tilalma a kereskedőket is érinti. A készletekről a bejelentés az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság ipari igazgatóságának kell küldeni.

— Hirtelen halál. Marik Keresztély jecemarei-nagyjécsai lakos váratlanul megsebesült és meghalt. A hatóságok megállapították, hogy agyhüvely okozta hirtelen halálát. Lehetséges, hogy a nagy hőség következtében érte a halál.

— Adomány. Kövesdi Lajosné ravatalára szánt koszoru megváltása címén az arad-sági Magyar Napközi Otthonnak a Déli Hirlap útján Rojterné 500, N. N. 500, R. Lászlóné 200 és N. N. 500 lejt adományozott.

— Fürdés közben a Marosba fulladt. (Saj. tud.) Az aradmegyei Sambateni-Szabadság község határában a Marosban fürdött Lukács János gazdálkodó, aki nem tudott uszni, örvénybe került és megfulladt. Holttestét partra vetette a víz.

— Lopás a börtényben. A sannicolaulmarei-nagyszentmiklósi Bega-börtény feljelentést tett Jovanescu Dumirru nevű munkása ellen. A munkást ugyanis tettenérték, amikor talpbőrököt rejtett el, hogy azokat észrevétel nélkül kivigye a gyárból. A timisoarai-temesvári ügyészség megindította ellene az eljárást.

— Forró vízbe esett a két éves fiúcska. Solner Ferenc két éves comlausi-őszentannai fiúcska játszóház közben beleesett egy forró vízzel felt edénybe és olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány óra múlva meghalt. Édeanyja nagymosáshoz készítette elő a forró vizet és amig szappanért átmént a szomszédba, a gyermek beleesett az edénybe.

Aug. 29, vasárnap
 R. k.: János fejt.
 Protest.: Ernő
 Ort.: János fejtét.

Napfelte: 5 ó 12 p
 Napny.: 18 ó 48 p
 A nappal hossza:
 13 óra és 35 perc.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: 1, Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap hához való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólamlások Reclama hirdető-inórában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— Egyházi kinevezések. Gehl Ottmár saguli-nemetsági plébános, aki nemrég lemondott főesperesi tisztségéről, több mint félszázados papi működés után saját kérelmére nyugalmába vonul. Pacha Agoston dr. timisoarai-temesvári római katolikus megyéspüspök Sagul-Nemetságra plébánosnak Blaskovics Béla dr., a timisoarai-temesvári teológiai főiskola tanárát és a teológusok lelkiigazgatóját nevezte ki. A megyés püspök egyúttal Blaskovics dr. helyébe Cziza Nándor dr. eddigi timisoarai-temesvári gyárvárosi káplánt nevezte ki teológiai tanárrá és lelkiigazgatóvá. Gyárvárosi káplán Csátary Miklós dr. eddigi detai-dettai káplán lett. A püspök ezenkívül még a következő kápláni áthelyezéseket eszközölte: Pázmán Péter Peculnou-Ujpecsről Deja-Dejtára, Kaufmann György pedig Sagul-Nemetságról Peculnou-Ujpecsre került.

— Piaci árak Hateg-Hátszegen. (Saj. tud.) A város közellátási hivatala a következő rögzített piaci árakat állapította meg: burgonya 15—20, száraz bab 24—26, zöld bab 15—20, borsó 35—40, hagyma 20—30, répa 12—15, petrezselyem 15—30, káposzta 15—20, karfiol 20—25, kajszinbarack 50—60, alma 20—30, körte 20—30 lej kilója, retek 2—3, papirt 2—4 és 3—5, uborka 1—2, tojás 10—12 lej darabja, csirke 200—300, nagyobb csirke 300—400 lej párja, tyúk vagy kakas 150—300, kacsa 150—300, liba 400—500 lej darabja, tehéntúró 180—200, málna 30—35 lej kilója.

— Más földjén aragott. A timisoarai-temesvári ügyészség eljárást indított Maxim Mária hitias-hattasyi lakosnó ellen, mert a Balan Ioan odaváló lakos tulajdonát képező zabot aratta le és szállította el egy kézzel. Az asszony avval védekezik, hogy tévedésből vitte el a más termését.

— Aki cigányoktól vásárol. Az Urzeni-Magyarmedves községhez tartozó Colonia Rujisca-Ruzicskafalván a csendőrség házkutatás során Petreanu Virgil lakosán elrejtett bőröket (alált. Petreanu borjubőröket készített elő feldolgozásra. Állítása szerint a bőröket kőbor cigányoktól vásárolta. A bőröket elkobozták, Petreanu ellen pedig szabotázs miatt meg indították az eljárást.

Kell a vas

A francia ócskavasgyűjtési mozgalom nem kiméli a hiresebb építési vasszerkezeteket sem. Lyonban egy Eiffel-torony-szerű kilátót bontottak le. Ezért az építészeti torzszülöttért egyébként nem kár, — mondják — mert csak elesufította a bazilika környékét. Marseille-ben az ócskavasgyűjtési mozgalom a főhidat itéite halálra, mely az öreg kikötőnegyed látványosságai közé tartozott. Az ötven méter magas hidról már nem egy életunt ugrott a habokba. A hid lebontása mintegy 1200 tonna vasat ígér. Nizzában a hires játékkaszinó kerül erre a sorsra, mely tudvalevően vascélbőrökön nyugszik. Mivel a franciák a montecarloi kaszinó kivételével minden játékkaszinót megszüntettek, a nizzai játékkaszinó is elvesztette létjogosultságát.

— A légvédelmi intézkedések végrehajtásának felülvizsgálása. (Saj. tud.) Sibiu-Nagyszében polgármesteri hivatala ismételtén felhívja a lakosságot a légvédelemmel kapcsolatosan kiadott intézkedések pontos végrehajtására. Hétfőtől kezdve a rendőrség emberei házról-házra járnak, hogy meggyőződjenek az ablakok megfelelő elszötítéséről, a pincéknek óvóhelyeké történt alakításáról, kertekben fuóárkok ásásáról, a gyűlékony anyagoknak a padlásokról való eltávolításáról és a tűzoltáshoz szükséges eszközök beszerzéséről. Azokat a háztulajdonosokat, akik a rendelkezéseknek nem tettek eleget, szigoruan megbüntetik.

— Tarnaveni-Dicsőszentmárton lakosága buzát vásárolhat. (Saj. tud.) A polgármesteri hivatal felhívja a lakosságot, hogy mindezek, akik buzát akarnak beszerezni, jelenítsék be a szükséges mennyiséget a város közellátási hivatalában. A város a bejelentet buzaszükségletet az ár-kormánybizottság által megállapított 100 kilónkénti 2600 lejes árban fogja a fogyasztók rendelkezésére bocsátani.

— A iernuti-radnóti gazdasági iskola ellátási díjai. Az alba-iuliai-gyulafehérvári római katolikus püspökség által fenntartott iernuti-radnóti gazdasági iskola ellátási és fenntartási díjai a következők: iskolai beiratás 200 lej, iskolai felszerelés 400 lej, internatusi ellátás 18.000 lej és egy métermáza buza, internatusi felszerelés 1000 lej, orvos és gyógyszer 800 lej, mosatás 600 lej és egy ziló háziszappan. A felsorolt összegek az egész hat hónapos tanítási időre értendők és összesen 21.000 lej készpénzt, egy máza buzát és egy kiló háziszappant tesznek ki. A beiratási díjak a beiratásnál egyszerre, az ellátási díjakból pedig 3 hónapra előre fizetendők. A gazdák az iskolába küldendő fiak felvételi kérelmét minél előbb küldjék be, mert a későn jelentkezők a nagyszámú előjegyzésre való tekintettel könnyen kimaradhatnak. A beiratáshoz a következő okmányok szükségesek: 1) születési anyakönyvi kivonat, keresztlévi, 2) állampolgársági bizonylat (másolat is jó), 3) iskolai bizonyítvány (értésitő nem elegendő), 4) vagyoni bizonyítvány, hogy a jelentkezőnek, vagy szüleinek mennyi saját birtokuk van mivélési ágak szerint kitüntetve, 5) erkölcsi bizonyítvány a községi előjárásig, 6) orvosi bizonyítvány. 7) bizonyítvány a nyári munkaszolgálatról.

— Aranyat lopott. (Saj. tud.) David Ioan Ormideau-Ormánd községbeli lakos 90 gramm aranyéretet lopott, amelyből 9 gramm aranyat olvasztott ki. A csendőrség letartóztatta.

— Más helyett verték agyon. (Saj. tud.) Medias-Medgyesen Marcusanu Gligor 20 éves és Moja Juan 26 éves gyári munkások a kocsmában összevesztek. Később Marcusanu eltávozott, karót kerített és a sötét utcán azzal leelkedett ellenfelére. Szerencsétlenségére akkor haladt az utcán Radu Eugen gépész, akit Marcusanu Gligor a maga haragosának vélt és a karóval jobb csapást mért a fejére, amig az összerogyott. Radu Eugen, akit más helyett ütöttek el, meghalt. Marcusanu Gligort letartóztatták.

Zavarban a Parnasszus

Ezzel a címmel számol be a Corriere della Sera olasz lap a trentói háborús költői pályázat felfüggesztéséről. Miért kellett a pályázatot felfüggeszteni? — teszi fel a kérdést a lap. — Csak azért, mert a miniszterelnököt ma Badogliónak hívják és nem Mussolininek? Attól még a tirtaioszi vénának nem kellene kiapadnia. Alighanem azért függesztették fel a költői versenyt a pályabírák — véli a hirdetés —, mert úgy látták, hogy a hárszervátózás előtt beküldött pályaművek szerzői úgy vélték a legbiztosabban elnyerni a pályadíjat, hogy verseteiket a fasizmus és a fasizsta sajtó által szuggesztált retorika hanghordozása szerint szerkesztették meg. „A költői szárnyak” — írja az olasz publicista — „mielőtt a harcmező s az ihlet kettős csatátere fölé elrepültek volna, alkalmasint háromszor is megkerítették a Palazzo Venezia-t...”

— Az aradi evangélikusok aratási istentisztelete. Az aradi evangélikus templomban holnap, vasárnap délelőtt urvaszotnásztással egvbeköltött aratási hálaadó istentiszteletet tartanak.

— Turda-tordai diák vizetűllása. (Saj. tud.) Vlas Virgil VIII. osztálybeli liceumi tanuló a Marosra ment fürdeni, de a habok elragadták. A diák, aki nem tudott jól uszni, a folyóba fullt.

(*) Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejthetetlen férjem temetésén résztvettek, ravatalára virágot, koszorút helyeztek, részvéttelük fájdalommon enyhíteni igyekeztek, köszönetet mondok. Övezgy Nagy Istvánné.

(*) Halálozás. Deák Sándor, ház- és szőlőbirtokos, életének 34. évében, rövid szenvedés után a hó 27-én elhunyt. Temetése 28-án, d. u. 6 órakor lesz református szertartás szerint az aradi felső temető halottas csarnokából. (Mindenkülön értesítési helyett.)

— Mozik műsora. Augusztus 28, szombat: Arad: Aro: „Jajka, a cirkusz-király”; Corso: „Kékszakáll” (Lia Sibvi), Forum: „Ki boldogabb, mint én?” (Tito Schipa, Maria Jakobini, Caterina Boratto), Urania: „Macario, a csavargó”. — Timisoara-Temesvár: Apollo: „Szerelmi komédia” (Magda Schneider, Albert Matterstock, Theo Lingen), Atlantic: „Alcazar” (Fosco Giachetti, Rafael Galvo), Capitol: „Öreg szív megfialodók” (Emil Jannings, Maria Landrock, Viktor de Kowa), Corso: „Macario cowboy” (Adriana Sibvi, Emil Parvo, Giovanni Grasso, Carlo Rizzo), Thalia: „Haján voltak” (Michele Alfa, Suzy Delaur, Jean Tissogier). — Fratelia-Ujkisoda: Roxy: „Hét év szerencse” (Hans Moser, Theo Lingen).

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus 28, szombat: Arad: Lager (Regina Mariu-ut 21), Berger (Saguna-ut) — Timisoara-Temesvár: Belváros: Ionescu-Hoyer (Mercy-utca és Unirif-tér sarkán), Gyárváros: Kigyó (Traian-tér 7), Erzsébetváros: Sárka (Porumbescu-utca és Lahovary-tér sarkán), Józsefváros: Pldner-Steinberg (Dragalina-tér 15), Mehala: Chioreanu (Closca-utca 18). — Fratelia-Ujkisoda: Pannajoth — Freidorf-Szabadság: Bonomi. — Augusztus 29. vasárnap: Sibiu-Nagyszében: Lieb V. (Telefon 482 szám.)

CSAK ZONGORÁVAL
 Vőlegény: Gondolod kedves, hogy édesapád az esküvőnk után nekünk adja a zongorát és megengedi, hogy elvagyjuk?
 Menyasszony: Sőt, ez a főfeltetele!

FÉNYKÉPESZNEL
 Száz kilón felüli uriember állt be a fényképészhez és felvételt akar csináltatni. A fényképész beállítja a gépet és így szól:
 — Most hármat számolok, tessék mozdulatlannal maradni, de ne tessék barátságos arcot vágni, mert az már nem fényképezhető.

FORUM-MOZI, ARAD
 Távbeszélő 20-10
 Flóadások 3, 5, 7 és 9-kor.
 Ma. Megható történet, mely egy z neszergő elelé eleveníti meg.
Ki boldogabb mint én
 Megható történet. A főszereben: **Tito Schipa, Maria Jakobini, Caterina Boratto.**

SPORT

MEGÉRKEZTEK A HORVÁTOK

A zágrábi HASK a hoinapi ellenfele a timisoara-temesvári ökölvívó válogatottnak

Mint ismeretes, a zágrábi HASK ökölvívócsapata ellen a mérkőzést a horvátok keresere szeptember 19-re halasztották, közben azonban a zágrábiaknak sikerült a felmerült akadályokat elintéznük és a csütörtöki nap folyamán távirat érkezett a timisoara-temesvári rendezőkhöz, hogy a csapat elindult Zágrábról. Csütörtökön este a horvát együttes meg is érkezett Timisoara-Temesvárra. Most már biztos, hogy holnap, vasárnap délelőtt, pontosan 10 órakor, a Capitol-mozi nyári kertjében a timisoara-temesvári válogatott ellen a horvátok lépnek színpadra. Timisoara-Temesvár együttese súlycsoportok szerint a következő ökölvívókból áll: Negru II. (CFR), Dumitru Marin (CFR), Gerván (Chinezul-CAMT), Wejca (CFR), Gilice III. (Chinezul-CAMT), Petre Mihai (CFR Galati), Krauser II. (Chinezul-CAMT), Popovics (Chinezul-CAMT), Marezul (Chinezul-CAMT).

Emnek a találkozónak nem kell külön hírverés, hiszen elég az, hogy már hosszú évek óta nem volt Timisoara-Temesvárott nemzetközi ökölvívó mérkőzés. Így a közönség ezt az összejövetelt bizonyára nagy érdeklődéssel várja. A találkozó elkerülése végett a pénztárt már vasárnap reggel 7 órakor nyitják.

A svájci atlétikai bajnokságok eredményei

A svájci atlétikai bajnokságokon csaknem valamennyi számottevő atléta indult, csupán a sérült Hänni és Anet hiányzott. Különösen a rövidtávfutó és a gátfutó eredmények sikerültek. Három svájci csúgs dönt meg a bajnokságban. Az eredmények:

- 100 m: Studer 10.6, Bugget 10.8. —
 - 200 m: Weiskopf 22.3, Künzli 23.4. —
 - 400 m: Künzli 49.7, Lörtscher 50.5. —
 - 800 m: Volker 1:54.7, Gindrat 1:55.6. —
 - 1500 m: Herren 4:00.1, Thommen E. 4:02.6. —
 - 5000 m: Utiger 15:27.8, Thommen O. 15:37.2. —
 - 10 000 m: Sandmeier 32:50.5, Schmidt 33:06.7. —
 - 10 000 m gyaloglás: Schwab 44:54.0 (közben 3000 m-en 13:04 és 5000 m-en 21:57.7-el új svájci csúcs). —
 - 110 gát: Christen 15, Kejlerhals 15.2. —
 - 400 gát: Bühler 54.4, Christen 55.5. —
 - Muganugrás: Graff 180, Wyss 180. —
 - Távolugrás: Studer 719, Craff 681. —
- Vasárnap, augusztus 29-én, Bazelben a svájciak válogatott atléta csapata a magyarokkal mérte össze tudását.

Rádió

AUGUSZTUS 30, HÉTFŐ

BUCURESTI: 6.55 Hírek, reggeli 20 ne, 12.45 Hírek, 13. Bajtársi óra. 13.45 Hírek németül, 14 Hírek, 14.15 Közelemény, 14.30 Sebessültek órája, 15.30 Könnyű zene, 15.40 Káronak üzennek. 16.40 hírek oroszul, 17 Zenekar, 18. Diákélet. 18.15 Mozart-hangverseny, 19 Hírek németül, 19.15 Zeneantázsiák. 19.45 Hírek, 20 Zenekari előadás énekkel, 20.30 Előadás, 20.50 Színház, 22 Hírek, sportesemények, 22.20 Szórakoztató zene.

RADIO MOLDOVA: 12 Népszerű énekek, 12.45 Jazz, 13.30 Hírek. 13.45 Déli hangverseny, 19.15 Erdélyi zene. 19.30 Szólózene, 20.35 Balletzene, 21 Hírek, 21.15 Ének, 21.35 Tánczene.

BUDAPEST I: 6.25 Torna, zene, hírek, zene, 10.15 Szórakoztató zene. 11.15 Ének, 11.40 Előadás, 12.10 Zenekar, 12.40 Hírek, 14 Jazz, 14.30 Hírek, 15 Zenekar, 15.30 Előadás, 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, székelyül, magyarul, 17 Előadás, 17.30 Zene és ének, 18.30 Elbeszélés, 18.50 Hírek, 19 Zenekar, 19.25 Játék Enlatonfiúreid, 21.05 Előadás, 21.20 Zongora, 21.40 Hírek, 22.10 Cigányzene, 22.50 Operett részletek, 23.45 Hírek

A tengeci sas

Írta: PÉCHY-HORVATH REZSŐ

A venezuelai magashegység tengeri partvidékén élt akkoriban világjáró ismerősöm, amikor nevezetes vadászkalandja a tengeri sással megesett.

A tengeri sas hatalmas, remek szárnyas. Főleg Kanada hideg, havas tengerparti hegyvidékén honos, túlnyomórésztben halakkal táplálkozik. Méltóságos, modorosságai lebeg szédítő magasságokban, olyan ércigadó látványosság, amelyet nem lehet egyhamar elfelejteni.

Rendkívül óvatos és gyanakvó természetű. A vadász hosszú hetekig lehet, míg végre esetleg sikerül puskacső elé kapnia. Ismerősöm, aki szintén sokáig fáradozott egy tengeri sas után, így írja le a dráma befejezésének történetét.

Akkor már régóta állt a folyóparton a nádól, sárból, gallyakból összezsúfolódott leskunyhó, amikor elérkezettnek láttam az időt arra, hogy a gyönyörű sasra lesbe álljak. Bizonyosra vettem ugyanis, hogy az óvatos madár szeme megszokta már a vadászhelye mellett levő kunyhó képét és nem talált benne semmi újat, tehát gyanus.

Még koromsötét volt, amikor elindultam a les helyre: egy hegyipatak sík helyre érő, ciposványosodott szakaszánál, ahol az ellasszó vízben valóságos hemzsegek a nagy halak.

A les helyet a folyómederben közelítettem meg, vízhatlan csizmákban. Minden baj nélkül sikerült elérnem a kunyhót. Csak valami szuszogó, prüszkölő vízi négy lábát riasztottam fel, de az sem ütött különösebb zajt, amint villámsebességgel elrohant a patakmederben biztonságosabb tájak felé.

Napkelteig unalmas volt üldögni a szűk és alacsony kunyhóban. Addig tökéletes csend ült a pompás hegyi táj felett, csak a patak halk duruzsolásának megnyugtató zenéje hallatszott. Napkeltekor nagy tömegben szálltak le a varjak és hollók a patak kiömléseire, hogy lakmározzanak a döglött halakból. Amint kivilágosodott, vadkacsák és egyéb víziszarvasok érkeztek és egy-egy karcu sirály. A hatalmas, éhes madársereg nagy zenebonnával, veszekedve falta a rosszaga reggelit.

Félnyelvkor a folyó felső folyása felől megjelent a sas. Kecsésen, széles iveléssel uszott a két égen és méltóságos majd ringettt jó magasan a kiöntés felett. Majd lassan leereszkedett egy magányosan álló nyárfára. Hosszasan, sokáig kémlelte a vidéket. Közben tollászokodott is.

Egyszerre lerepült a folyóhoz. Sajnos, a kunyhótól nem lehetett lelátni a viztükörre, mert a patak magas partfalak alatt folyt és közben bozotos bokorsáv terült el, amely elzárta a kilátást. Hogy a vízhez szállt-e, az abból is volt gyanítható, hogy ugyanakkor a varjak nagy lármával, hangos méltalan-

kodással felrepültek és rászálltak a parti fákra. Kinyújtott nyakkal, izgatottan nézettek a víz felé és lármás megbeszélést folytattak.

Tíz perc múlva ismét feltűntek a pompás szárnyak. A sas hanyagul felrepent, egyenesen a nyárfára szállt. Az ág, amelyben megfogózkodott, mélyen aláhajlott a súlyos test alatt. A nagy madár izgett-mozgott az ágon, jobbra-balra tekingetett, nyújtotta a nyakát, aztán vagy negyed óra múlva újra elröppent. Amíg a nyárfán ült, a többi madár visszatért a folyómederbe és fülettsértő lármával civakodni kezdett a sas ételmara-dekain. De amikor a sas fellépett a fáról, nyomban abbahagyták a lakomát és óriási zajongással tovaszálltak, tisztos távolságra az éhes sástól.

Ötször vagy hatszor ismétlődött ez a színjáték. Kezdték már unalmassá lenni. Már attól kezdtem félni, hogy a sas, ha már jóllakott, egyszerűen eltávozik. A távolság többszörösen nagy volt ahhoz, hogy a lövést meg lehetett volna kockáztatni. De nem így történt. Tíz óra felé a sas egyszerre magabiztosra szállott a szokottnál. Széles körökben rajzolt az indigókék levegővégtelenbe és lassan kezdett magasabba vitorlázni. Eközben a les hely felé közeledett, majd egyszerre nyílegyenesen felém repült és ugyanakkor kissé alacsonyabba ereszkedett.

Lassan, finom iveléssel uszott a remek madár. Barnás szárnytollai selyemfényű csillogtak a tűző napban. Vállán a fehér tollai ezüsts fényel ragyogtak.

A lövésről át dobogó szívvel lestem. Jobbkezem pedig biztosan markolta a fegyvert. Amikor a sas lőtávolban volt, lassan elhúztam a ravaszt. Sörétes töltéssel löttem, pontosan a fehér tollai közé.

A lövésre nyomban lebukott. A dörcsés hangjára a varjak óriási lármával felkerekedtek a folyómederből és nagy káromással elszálltak.

Kibajtam a kis-lombkunyhómból és a sas lezuhánásának helyéhez futottam.

A nagy madár éppen a patakpart szélére esett. Szokatlanul hatalmas példány volt, nagyranövö fajtájának óriási sikerült kiválósága.

A közvetlen közelről leadott lövés a szívbe hatolt és azonnali halált okozott. Ezért nem tudott tovább jutni arról a helyről, ahova lezuhant, sőt még csak nem is vergődött, amit bizonyít az, hogy vérfoltoknak szárnycsapásoknak sehol nyoma sem volt.

Boldogan vettem birtokba a ritka madarat, a kanadai hőmezők furcsa véletlen magán a forró trópusra került felségem magányos nagy légi vándorát. Pompás tollazata, hatalmas teste ma egy világhírű európai múzeum csodált, irigvelt látványossága...

A „műfordító” aki régi ruhából újat csinál

Timisoara-Temesvár. Külvárosi utcában járok. Errefelé kis házak vannak nagy kertekkel. Keresek valakit, de nem találkozom senkivel, hogy kérdésködjem. Nagy a meleg, az emberek nem járnak az utcán. Végül kénytelen vagyok az egyik házba benyitni. Előbb kopogok, aztán dörömbölkök, amíg végül előkerül délutáni álmából főzavartan egy alsóruhás férfi. Tőle kérem keresett emberemet.

— Szerencsése van, — feleli mosolygva.

— Talán ön ez?

— Igen? Dehogy! Ha én volnék, nem tudnék délután, nem érnék rá. Azért van szerencsése, mert itt a baloldali szomszédházban lakik a műfordító.

Megtorpanok. Hogy is mondta? Műfordító? Nem járok irodalmi ember után. Azért megismételtem a nevet.

— Az, az, — bólint az öreg és ásit.

Néhány perc múlva a szomszédban vagyok. Bezzeg ott nincs alvás. Már kilétről hallok a varrógép berregését. Mikor benyitok, hajlott dereku ember hajja lábával a kerekét és kezével igazgatja, tolja előre a fel-legráló tű alatt a szövetcet. A másik ablaknál idősebb asszony ül és gombot varr egy kabátba.

Köszönök. Visszaköszönnek. Bemutatkoznak és aztán megjegyzem:

— Itt a másik házban azt mondták önnek, hogy műfordító. Mit fordít? Verset? Próbát?

— A, dehogyan! Nem veszek én mások tollát a kezembe, csak ha jegyzéket írok a megrendelőnek. Ruhát fordítok, kérem, ruhát.

— És azért mondja magát műfordítóknak?

— Azért hát. Ugy gondolom, ha van műasztalos, műlakatos, műszérgályos, akkor miért ne lehetne — műfordító is?

— De hiszen önnek szabóság a mestersége. Miért nem műszabó?

— Az igaz, de én nem csinállok új ruhát, csak régi öltönyöket fordítok, és pedig művésziessé, azért vagyok műfordító.

Szemben ülünk egymással és a műfordító beszél. Manapság a szegény embereknek nincsen pénzük új ruha csináltatására. A szövécet igen drága. Öt-hatezer lejtbe kerül a nem is legjobban posztó métere. Hol van még a hozzávaló? És hol van a csináltatás? Régente csak rikkán fordították ruhát, ma azonban igen sokan tesszik. Műfordítóknak annyi a dolga, hogy nem győzi. Kora reggeltől késő éjfélig dolgozik és a felesége is segít.

Közben tovább beszél a műfordítóról. Az ember nem is képzelné, hogy mi mindegyik ember fordítgatja ma a régi, kopott, színehagyott ruháját. Nemcsak iparosok és kereskedelmi alkalmazottak, hanem hivatalnokok is nagy számban. Még ügyvédek is.

— A ruhát szétfejtjük, — magyarázza, — kitiszítjuk, némelyiket kimossuk, aztán újra összevarrjuk, de természetesen az eddigi külseje lesz most már a belseje és a régi belseje a külseje. Ez persze se nem kopott, se nem fakó. Olyan lesz a kifordított ruha, akár a teljesen új. És úgy áll a műfordított ruha a megrendelő, mintha ráöntötték volna. Mert a műfordítást is mérték után csinálom. A legtöbb megrendelő testi méreteit ugyanis megváltoztokt azóta, hogy a fordításra kerülő ruhát csináltatta. Meg aztán...

— Meg aztán?

— No, igen. Sok ember nem olyan ruhát fordítat, amely eredetileg rája készült. Nemcsak apákról lekerült ruhát fordítok fiuk számára. Az is megtörténik, hogy jómódban levő felnőtt fiu ruháját fordítom nyugdíjas, vagy kereset nélküli apa részére. A legtöbb esetben azonban olyan ruhát fordítok, amelyet szegény emberek kéz alatt vásároltak a régi tulajdonostól, hogy maguknak műfordítás segítségével új öltönyt szerezzenek.

A műfordítás egy másik módja az, amikor női szövécjelmezekből tizenöt-ötven éves kamasz diáknak számára készült új ruha. Viszonyt az sem ritkaság, hogy a családapa valamely ruháját ki-

ARO-kert, Arad Távbeszélő 24.45
Ma. C-ak 4 napig.
JAKKA (A cirkusz-király)
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák a kertben.

fordítják és a feleségnek, vagy a nagylányuk új kosztimót varrnak belőle.

A műfordító ehhez is ért, mert fiatal korában női divatszalonban dolgozott.

— Mennyibe kerül egy „műfordítás”?

— Nálam 4000—4500 lej, de van valmivel olcsóbb munka is és van drágább is. A munkától és a kivánt kivitelől függ. Hoznak például gyakran régiformájú zsaketteket is, hogy kifordítsam és mai szabásu utcai ruhát alakítsak belőle. Ez már körülményesebb munka, több gondosságot kíván, és így drágább is, mert az idő pénz. Egy műfordítás teljes elkészítésén majdnem egy hétig dolgozunk a feleségemmel.

— Van más „műfordító” is?

— Az utolsó, egy esztendő alatt, ugy szaporodtak, mint eső után a gomba. Voltak mesterek, akik már nem dolgoztak, és öreg segédek, akiknek kezében már nemegyet a új, most műfordítók lettek. Nagy a verseny. De érhető. Mindenki élni akar.

— Nem fél attól, hogy előbb-utóbb minden ruhát kifordítanak és elfogy a munka?

— Ó, dehogyan. Szerencse az is, hogy az utóbbi években készült új ruha is kopik és fényesedik. Ezt is fordítani kell. Meg aztán megtörtént már az is, hogy egyszerűen már kifordított ruhát hoztak visszafordításra.

KUBAN ENDE

Apróhirdetések

SÖRENDÜ háziétkezés kihordásra kap-
ható. Arad, Episcopiei-u. 27. 2. ajtó. (225)

ONALLÓAN dolgozó cukrászsegédet vagy
segédjöt alkalmaz Drifin cukrászda, Arad,
Regele Ferdinand-körút 59. (226)

KISZOLGÁLÓNAK ajánlkozik üzletbe,
gyógyszerábra laboránsnak vagy orvos mel-
lé fiatal nő. Cimeket Reclama-hoz. Arad,
Eminescu-u. 4. (1788)

DIO, kombinált szoba eladó. Bejárónót al-
kalmazok Arad, Fabriciei-ut 17. (1786)

VENNÉK sürgősen majolika mosdótalat.
Cim: Arad, Dr. Petran-utca, virágüzlet.
(1789)

Üveggyöngy-szaloncillár,

szépséges vitrintárgyak és 12 személyes
étkezőkészlet, márkás porcelán eladó.
А г а д, Ј о с и ф V u l c a n u t c a 6, 10. ajtó

HAUSCHEK-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-
körút 17, távbeszélő 16-95. 18000.000: sar-
korkérvilla. 7000.000: központban nagyker-
tes háromszobás lakásokkal. 2600.000: köz-
kórháznál magánház. 1500.000: Sagunánál
háziakásos. 1100: viztoronynál háromszobás
kertes. (194)

VENNÉK korszerű előszoba- és teljes kom-
binált festett szobabutort. Cim Reclamanál,
Arad, Eminescu-utca 4. (219)

ALKALMAZUNK szeptember 1-re első-
rendű szakácsot vagy szakácsnőt jó fizetés-
sel. Patcoava étterem. Arad, Avram Iancu-
tér. (218)

KIFUTÓLEÁNYT alkalmaz Rónai divat-
szalonja, Ortutay-palota, Arad, Eminescu-
utca 30. (1770)

ÖTVEN ÉVEN felüli jólféző szakácsnő ál-
landó bejáró állást keres, kisegíteni is el-
menne. Savanyúság eltételét tétlre vállalja.
Cimeket Reclama-hoz. Arad, Eminescu-u. 4.
(1779)

CORSO-mozi, Arad

Egyedüli mozgó nyitott tetővel

Ma előadások 3, 5, 7 és 9-kor
Kacagató, hájos filmoperett a

Kék szakáll

LILIA SILVI a
Kék szakáll

2 órai vidám kacagó a

Kék szakáll

NAGY, szilvalekvár főzésére való üst, zsi-
r olvasztó-üst, kéziszivattyú gumicsővel, tá-
bori vasgály eladó. Arad, Ghiba Birta-utca
28. A házmesternél. (1780)

ELADÓ ebédülőbutor, erős ágy, asztal, víz-
vezeték és schone-vascsövek. veranda-
ablak. Arad, Doamna Balasa-utca 154.
(1781)

TELKEK ELADÓK Aradon, Lea Barna-
utcaiban 400.000, Mossóty-telep főútcáján
350.000 lej, aradul-noai villanegyedben
800.000, tisztviselőtelepen 250.000. Újnicla-
lacán 3 telek 600.000 lej. Rapid-iroda, Emi-
nescu-utca 3. (1782)

DIÁKOT étkezésre felfogadok. Arad,
Teodor Serb-u. 26 szám. (1783)

SZEPESSY-féle, nagyon mély gyermek-
koeci eladó. Sportkocsit vennék. Arad, Ioan
Suciu-ut 76. (1784)

FŐZNI TUDÓ bejárónót felfogadok.
„Igienia”, Arad, Regina Maria-körút 2. A
kveszura palotáján. (1785)

ÉLVESZETT arany karkötő-óra, a Bra-
tianu-utcaától a városházáig. Az óra nem az
erőem szegény ember vagyok. feleségem
kórházban, kérem a megtalálót adja át
Dick óráüzletében, Aradon, Bratianu-
utca. (1787)

FŐMOLNARI állást keres 35 éves gyakor-
lattal bíró római katolikus főmolinár, na-
gyobb vámmalomba vagy kereskedelmi ma-
lomba Szerelészhez is ért. Salamon Gergely,
Glogovay, Aradmegye. (1793)

Timisoarai lemesvári **CORSO-MOZI** előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95
gy mártírégen nem mutattunk. este a kertben.
MACARIO COWBOY
Adriana Silvieri, Eli Parvo, Gion Grasso, Carlo Rizzo

KIFUTÓFIUT azonnal felfogadok. Fick fest-
tődéje. Arad, Baritiu-utca 14. (1799)

12-SZEMÉLYES, finom porcelán-készlet
jutányos áron eladó. Cim Reclama-nál,
Arad, Eminescu-u. 4. (1800)

VASFÜRDŐ, ujonnan átalakítva. a közön-
ség rendelkezésére áll, reggel 5-től este 10-
ig. Arad, Plevnei-tér 2 szám. (1797)

CSEMEGE-ÜZLETBE 2 leányt kiszolgáló-
nak alkalmazunk. Cristian & Comp., Cioasca-
utca 1 szám. (1798)

VENNÉK sötét ebédőasztalt. Cimeket
Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1790)

SIK SZITÁT 2-4 részűt, korszerűt és
„Nemzeti” 0-1 számú koprtatót vásárolnák.
Richter Iosif, Desna. Aradmegye. (1791)

JÓL FŐZŐ, idősebb bejárónő. bizonyítvány-
nyal. ajánlkozik. Cimeket Reclama-hoz.
Arad, Eminescu-u. 4. (1792)

16-18 ÉV KÖZÖTTI katolikus magyar
fiukat keresünk szobainasnak. Jelentkezze-
nek Arad Bratianu-utca 2-4 szám alatt, a
házfelügyelőnél. (1794)

ELSŐRENDÜ, szürke, puha, özőr-férfi-
cipő, 43-as. végig vörös gumí (tenisz) talp-
pal. csaknem új, 4200 lejért eladó. Arad,
Eminescu-utca 5 szám alatt. (1795)

SZÓDAVIZ kihordására katonaságtól men-
tes férfit, jó fizetéssel, azonnal alkalma-
zunk. Victoria-szikvizgyár. Arad, Bihorului-
ut 7. (A viaduktánál.) (1796)

JUTANYOSAN eladó majdnem új állapot-
ban lévő „Vampyr”, 110 voltos perszivőgép.
Timisoara III., Timotei Cipariu-u. 11. főú-
szint, 2. ajtó, Schwartzné. A gép megtekint-
hető 1-3-ig, 7-9-ig. (6776)

ELADÓ 36 és feles, majdnem új fehér nu-
buk, bőrtalpu szandál. Timisoara III., Ion
Vasii-u. 22. (6777)

JOBB HÁZBÓL való tanulóleányt felfoga-
dok Cim: Francz, Timisoara I., Regina
Maria-körút 21. (6699)

NÉMET nyelvoiktatás jól bevált módszer-
rel, egyéni és csoporttanítás is. Gyors ered-
mény. Timisoara I., Regele Mihai-körút 6,
II em 11. (6635)

BATAR, igen jó állapotban lévő, eladó.
Megtéríthető Beniczky gazdaságban,
Földán. (6640)

MINDENES szakácsnő. 2-évi szolgálatot
igazoló bizonyítvánnyal, kisebb háztartás-
ba azonnali belépésre állást keres. Cim a
timisoarai kiadóhivatalban. (6769)

KORSZERÜ családi házban, külön lakrész,
1 utcai szoba, elő- és fürdőszoba, kiadó.
Ajánlatokat „Házbér egy évre előre” jel-
igére a timisoarai kiadóba kérünk. (6774)

KIS CSALÁDI HAZAT vennének. Cim a ti-
misoarai kiadóban. (6775)

KÖZLEMÉNY ZSIDÓK RÉSZÉRE

A nők munkamenés-éigére és fogla-
kozás gyakorlásának engedélyére
irányuló kérések a Str. Gođiš 8 sz.
alatti irodában adandók be. A hivatal
1943. augusztus 30-tól, délután 16-19
órákban működik és ad felvilágosítást

Centrala Evreilor din România
Oficiul Județean Arad

BEJÁRÓNÓT azonnalra keresek. Timisoara
I., Lonovici-u. 1, III. em. 20. (6788)

REGI MŰVÜ (antik), tömör rézcsillár, ugy-
szintén ágyra való, sárga diszárna, stb.
eladó. Timisoara IV., Carol-körút 38, II. ud-
var, balra. (6783)

KOMOLY, szorgalmas urinő, aki jól főz,
süt, varr, félnapra megbízható segítség ten-
ne uriházban esetleg egész napra is. Bö-
vebb felvilágosítást szíveségből Timisoara
IV., Carol-körút 34 szám alatt nyújtanak a
tőzsdében. (6782)

BEJÁRÓNÓ Singer-cilindergép, vala-
mint használt konyhabutor, ajtó, ablak, elá-
do. Timisoara III., Brancoveanu-u. 150.
(6791)

RENDSZERETŐ, fiatalabb bejárónót fel-
fogadnak. Jelentkezni d. u. 4-5 között.
Timisoara III., Memorandului-u. 20, felső
cselegő. (6793)

KÜLÖNBEJÁRATU, utcai szoba, fürdő-
szoba-használattal, esetleg két személy r-
szére a Lahovari-tér mellett kiadó. Aján-
latokat „Lahovari” jeligére a timisoarai ki-
adóba kérnek. (6778)

KERESEK főzmitudó bejárónót azonnali
belépésre. Huberné, Timisoara III., Mitro-
politul Metianu-u. 4, 6. ajtó. (6780)

HAZMESTERI ÁLLÁSRA azonnal jelen-
kezzék. Timisoara III., Mihai Viteazu-
körút 46. (6781)

Keresek jól felzerelt közép-
több évi gyakorlattal bíró szakképzett
gazdatisztet

Ajánlatokat üzleti igény megjelölés-
sével „azuztsz” jeligére a timisoarai
kiadóba kérek.

GYERMEKSZERETŐ mindenest felfoga-
nok. Timisoara I., Take Ionescu-körút 28,
I. em. (6787)

PATAKY ISTVANNÉ, születési nevén Folti
Piroska piros igazolványa elveszett. Meg-
találójra adja át lakását, Timisoara, Frate-
lia. XII. utca 9 szám alatt. (6789)

ÜVEG- és porcelán-készletek, kis amerikai
típusú üveg, fagyaltgép, valamint ajándék-
tárgynak is alkalmas különféle váza és disz-
tárgy eladó. Timisoara II., Estonia-u. 18. A
viztorony háta mögött. (6790)

KIFUTÓFIUT, megbízható, jó házból va-
ló, 14-16 évest szeptember 1-re felfoga-
dok. Cim: Fin-Art, Timisoara. Regele Mihai
körút 4. (6792)

TISZTI egyenruha, vadonatúj, elsőrendű
szőverből. hosszú nadrággal, magasabb, erő-
sebb termetre való, eladó. Timisoara, táv-
beszélő 12-03. (6794)

KORSZERÜ, 5+1 rádió eladó. Timisoara
I., Vasile Aiexandri-u. 9. (6800)

BUTOROZOTT szoba, kapualatti bejárát-
tal, vidéki vagy utazó urnak azonnal ki-
adó. Timisoara II., Cantacuzino-u. 1. (6795)

MEGYEK MOSNI, vasalni, takarítani. Ti-
misoara IV., Fröbl-u. 27. A házmester-
nél. (6801)

FÉMCSISZOLÓKAT fémöntőket és mun-
kásnöket azonnal felfogadnak. Scholz mér-
nök, Timisoara III., Brancoveanu-u. 3.
(6802)

KERESEK németül beszélő mindenest
leányt vagy asszonyt két személyhez.
Lichifusz Timisoara IV., Bratianu-u. 19,
I. em. 10. (6804)

MIKSZATH összes művei diszkótésben ol-
csón eladók, Beretka, Timisoara IV., Dimit-
rie Sturza-utca 4. (6757)

KONYHABUTOR, lisztesláda, nyugagy,
kerti pad, 1-ajtós jégsekreény, alig hasz-
nált, olcsón eladó. Timisoara IV., Fröbl-u.
36, II. em. 25. (4301)

AZONNALRA keresnek vizsgázott kazán-
kezelő rütöt. Ajánlatokat a következő cím-
re küldjék: Fabrica Militara, Timisoara I.,
Gh. Lazar-u. 26. ahol helybeli mozgósítást
nyer. (6773)

DIÁKOT, alsóst, teljes ellátásra vállalt
keresztény, magyar szülőhelyettes urica-
lád. Timisoara III., Spl. Tudor Vladimirescu
7, első emelet. (6779)

20-HOLDAS tanyás gazdaság az aradi út
mellett, a Belvárostól 4 kilométerre, bérbe
vagy részes munkálatra kiadó. Timisoara
II., Apateru-u. 30. (6786)

KOMOLY szakácsnőt azonnalra keresek.
Prof. Scurtu, Timisoara, Berthelot-körút 12,
II. emelet. (6736)

KIADÓ új, korszerű, 3-4 szobás lakás a
III. kerületben. 2 szobás, korszerű lakás az
I. és II. kerületben egyszoba-konyhás a II.
kerületben, 3-szobás, új magánház szőlők-
ben. „Casageti”, Timisoara II., Mareşal
Joffre-u. 7. Távbeszélő 43-59. (6732)

ÜGYES kézeleányt varráshoz felfoga-
dok. Timisoara, IV., Bonnaz-u. 12. 5. ajtó.

HÁZTELEK, közel a strandhoz, sürgősen
eladó Érdeklődni Timisoarán a jözsefvárosi
Küti-téri újságosbódnánál.

HÁZTULAJDONOSOK! Elsőrendű bérlők
részére keresünk bármilyen elfogadható fel-
tétel mellett korszerű lakásokat. Titok-
tartás biztosítva. „Casageti”, Timisoara II.,
Mareşal Joffre-u. 7. Távbeszélő 43-59.
(6731)

EGYEDÜLÁLLÓ nő, aki jól főz, egyedül-
álló urhoz vagy hölgyhöz menne. esetleg há-
zaspárhoz is. Timisoara II., Matasarilor-u.
26, 5. ajtó. (6716)

ELADÓ igen jófékvésű villa, parkkal szem-
ben. 2 teljes és hölgyhöz menne. esetleg há-
zaspárhoz is. Timisoara II., Matasarilor-u.
26, 5. ajtó. (6716)

MINDENES, esetleg bejárónő, aki főzni
tud, jelentkeznek. Lederer, Timisoara I.,
Regele Mihai I-körút 9, 5. ajtó. (volt Duca-
u., Scudierparki villa.) (6747)

EGYSZOBÁS konyhás lakást keresek a Bel-
város, vagy az Erzsébetváros területén le-
hetőleg teljes, előszobával és fürdőszobá-
val idős, árja házaspár részére. Sürgős
ajánlatokat „Szojld” jeligére a timisoarai
kiadóba kérek. (6745)

2 szobás lakást

keresek sürgősen. Kohn Ignác,
Timisoara, II., Simion Brnuziu-utca 3.
Telefon 41-27 vagy 39-67.

TELJES hálószoba és konyhaberendezés
sürgősen eladó. Timisoara II., Mareşal
Joffre-u. 5, I. em. 4. ajtó. (6702)

VASALÁST vállalok. Házhoz is megyek.
Timisoara, Fratelia, IV. utca 26. (6742)

FIATAL jobb leányt vagy asszonyt bejá-
rónőnek felfogadok. Csakis tiszta, rendes
egyen jelentkezék. aki a takarításához kifog-
ástalanul ért. Timisoara, Fratelia, VIII.
utca 6. (6703)

ESZTERGALYOST és lakatos-tanoncot fel-
fogadnak. Timisoara IV., Gelu-u. 26. (6704)

KÖNYVSZEKRÉNY eladó. Timisoara, Bu-
curesti-u. 6. (6705)

KERESEK 1-2-szobás, fürdőszobás la-
kást. Ajánlatokat „Szellős” jeligére a ti-
misoarai kiadóhivatalba kérek. (6706)

HARISNYAFEJELŐ nőket, invizibil vagy
standard géphez, továbbá lapos géphez értő
kötőnt felfogadunk. Timisoara II., Prota
Traila-u. 11. (6707)

ÜGYES, jó ajánlásokkal (referenciákkal)
rendelkező bórkereskedő-segédet azonnal
felfogadnak. Cim: Industria Romana de
Piatra C A., Timisoara. (6784)

1, vagy két **PENZSZEKRÉNYT** vennének.
Az ajánlatokat ár megjelöléssel evangélikus
lelkészi hivatal Birdea címre küldjék. (6785)

KERESÜNK fiatal napszamosokat. Timi-
soara III., Radulescu-u. 4, 7. ajtó. Jelen-
kezni reggel 7-8 között, délben 1-2 kö-
zött. (6701)

KÖZLEMÉNY ZSIDÓK RÉSZÉRE

Tekintettel arra, hogy a 16 és 60 év
közötti zsidó nőknek kik mint tulaj-
donosok, a kalmazókat vagy szabad-
foglalkozásuk működnék, fogla-
kozásuk folytatathatása végett 1943. szeptem-
ber 4 ig különös felhatalmazás-ért
kell folyamodniok, felszólítjuk az
érdekelteket, hogy az érkezőt utasi-
dok tudomásulvétele céljából plui-
ított hivatalnál Timisoara, II., Spl
Kunz 2 jelentkezzenek.

A ROMÁNIAI ZSIDÓKÖZPONT
Timis-Torontal megyei hivatala